

Suomussalmen kunnan koulukuljetusperusteet 1.8.2022 alkaen**Lapsen koulumatka**

Lapsella on oikeus päivittäiseen, terveyden kannalta riittävään liikuntaan ja liikkumiseen. Lapsena kehittynyt malli liikunnallisesta elämäntavasta ja oman fyysisen kunnon ylläpidosta, on merkittävässä roolissa koko myöhempää elämää ajatellen. Lasten fyysistä aktiivisuutta koulupäivän aikana on tuettu Suomessa monin eri tavoin, mm. hanketoiminnalla. Edelleen seurantatutkimukset osoittavat, että lasten fyysisen aktiivisuuden kehittämiseen tarvitaan vahvistusta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) järjestämä kouluterveyskysely selvittää mm. liikuntatottumuksia. Vuoden 2021 kyselyssä Suomussalmen alakouluikäisistä lapsista n. 40 % ilmoitti liikkuvansa vähintään tunnin päivässä. Yläkouluikäisten osalta vastaava luku oli n. 25%.

Koululaisten oikeus liikkumiseen toteutuu osaltaan koulumatkoja tai niiden osaa hyödyntäen. Koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää päivittäisen liikuntatavoitteen saavuttamista ja ylläpitää tai parantaa fyysistä kuntoa. Samalla lapsi oppii liikkumaan lähiympäristössään ja luottamaan omaan selviytymiseensä.

Koulukuljetusoikeus ja päätöksenteko

Perusopetuslain 32 §:n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalle oppilaalle on järjestettävä kuljetus, mikäli koulumatka ylittää 5 km tai oppilaan ikä, terveys ja muut olosuhteet huomioiden koulumatka muodostuisi oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Koulukuljetusedun myöntämisen ehtona on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua.

Peruskoululaisten koulukuljetukset järjestetään vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Kunta järjestää kuljetuksen lapsen väestörekisteriin merkittyyn kodin osoitteeseen.

Esiopetusoppilaiden kuljetusjärjestelyissä huomioidaan lapsen päivähoidon tarve. Yksinomaan kotihoidossa olevan esiopetusoppilaan kuljetus järjestetään kodin ja esiopetuksen väliselle matkalle, edestakaisin.

Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi päivähoidoa ja päivähoitopaikka sekä esiopetuspaikka ovat erillisissä toimipaikoissa, kunta järjestää kuljetusjärjestelyt kunnallisen hoitopaikan ja esiopetuspaikan välille. Lapsen tuominen hoitopaikkaan tai hakeminen hoidosta on huoltajien vastuulla.

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jos oppilaan koulumatka on järjestetty linja-autolla tai taksilla, voi koulumatkaan kuulua myös ns. itse kuljettavaa matkan osuutta, kunhan koulumatkaan päivittäin käytetty aika ei ylitä perusopetuslaissa annettuja aikarajoja. Kävelymatkaan kuluvan ajan arvioinnissa käytetään Kuntaliiton henkilökuljetusoppaassa ilmoitettuja keskimääräisiä aikoja ikätasoin.

64°53'05"N
028°54'45"E

Taajamassa koulumatkan pituus mitataan lyhintä jalankulkukelpoista tietä pitkin kotiportilta koulun linja-autopysäkillä tai koulun portille. Haja-asutusalueella lähimmälle kuljetusreitille kuljettava koulumatkan pituus mitataan kotiportilta lyhintä jalankulkukelpoista tietä pitkin.

Suomussalmen kunnassa koulukuljetukset järjestetään perusopetuslain velvoittamalla tavalla, sivistyslautakunnan linjaamin yhdenvertaisin perustein. Lukuvuosittaisen koulukuljetussuunnitelman ja käytännön järjestelyt hoitaa sivistysosaston koulukuljetuksista vastaava palvelusihteeri yhteistyössä koulujen rehtoreiden kanssa. Harkinnanvaraisista, linjauksista poikkeavista koulukuljetusasioista, päättää kunnan hallintosäännön mukaan sivistysjohtaja. Huoltajalta edellytetään näissä tilanteissa kirjallista hakemusta perusteluineen.

Koulukuljetukset järjestetään Suomussalmella:

- E – 3 luokkien oppilaille yli 2 km:n koulumatkalta koko kunnan alueella
- 4 – 9 luokkien oppilaille yli 5 km:n koulumatkalta koko kunnan alueella

Juontokuljetusten järjestäminen runkolinjasta poikkeavilla matkoilla:

- E – 9 luokkien oppilaiden itse kuljettava matkan osuus pysäkillä tai kuljetusreitillä varteen on max. 2 km

Edellä mainituista kilometrirajoista voidaan poiketa koulumatkaan käytetyn ajan, tien vaarallisuuden tai terveydellisten syiden perusteella. Mikäli oppilas tarvitsee kuljetuksen edellä mainituilla perusteilla, huoltajan on haettava sitä lukuvuosittain kirjallisesti ja liitettävä mukaan tarpeelliset todistukset esim. lääkärintodistus.

Tien vaarallisuutta arvioitaessa käytetään apuna Kainuun liikenneturvallisuustyön tukitoiminnan kautta saatua Koululiitu -lausuntoa. Tien vaarallisuuden arvioinnissa muuttujina on otettu huomioon: liikennemäärä, nopeusrajoitus, raskaan liikenteen määrä, piennarleveys/ajoradan leveys, tien päällyste, asutus ja tien toiminnallinen luokka. Kertoimina on huomioitu valaistus, kevyen liikenteen väylä sekä tien kunnossapitoluokka.

- **Tien vaarallisuuden perusteella alle 5 km:n koulumatkat järjestetään seuraavasti:**
 - Ruukinkankaan koulun osalta 5-tien varresta Karvolasta tuleville E – 9 lk:n oppilaille
 - Karhulanvaaran koulun taajaman ulkopuolelta Pyyvaarantien suunnasta ja Veikkolantien suunnasta Suomussalmen sillan takaa sekä Kuhmon tien suunnasta tuleville E - 6 lk:n oppilaille

64°53'05"N
028°54'45"E

Kunnan kustantaman koulukuljetuksen vaihtoehtona on poikkeustapauksissa oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus (Perusopetuslaki 32§). Mikäli huoltajalle suoritetaan tilapäisesti korvausta lapsen kouluun kuljetuksesta, korvaus maksetaan kunnallisen virkaehtosopimuksen alimman km-korvauksen suuruisena.

Petokyydit

Kainuussa on elinvoimainen karhu- ja susikanta. Suomussalmella otetaan petoasiat koulukuljetuksissa huomioon tarvittaessa koulumatkan turvallisuuden vaatimuksen nojalla. Mahdolliset koulukuljetuksiin vaikuttavat petoja koskevat yhteydenotot selvitetään kunnassa suurpetoyhdyshenkilöiden / viranomaisten kanssa. Riskiarvion perusteella harkitaan mahdollista tilannekohtaista koulukuljetuksen tarvetta. Petokyytiasioissa on aina kyse poikkeustilanteesta, jossa päätöksen tekee kunnan hallintosäännön mukaan sivistysjohtaja.

